

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Az Országos Gyermekvédő Liga Tapolcán.

A lelkes mozgalom, mely az elhagyott gyermekek fölségélyezésére irányul, hozzánk is eljutott. S nem kételkedünk, hogy társadalmunk vezetői a fenséges eszme varázsától áthatva, áldozatra kész buzgalommal sietnek, hogy tanúságot tegyenek arról, hogy Tapolca közönsége mindig az elsők között kíván lenni, mikor a humanizmus szolgálatáról van szó.

Az Országos Gyermekvédő Liga azon kéréssel fordult gróf Batthyány Pál Zalavármegye főispánjához, hogy a fenti célból a vármegye nagyobb városaiban a „Gyermeknap“ intézményét lelkes hölgyek segítségével létesítse.

Ezért azzal a kéréssel fordult megynék főispánja Glazer Sándorné urasszonyhoz, hogy a gyermeknap mi-benlétét és annak létesítésére szolgáló utmutatást ismertette, Tapolcán a gyermeknap intézményét létesíteni, annak hiveket szerezni és folyó évi április hó 2. és 3-án azt meg is tartani sziveskedjék.

Ennek folytán Glazer Sándorné urnő az ország nagynevű férfainak vezetése alatt álló „Országos Gyermekvédő Liga“, nevében azon kéréssel fordul Tapolca község hazafias kereskedői-

hez, hogy *folyó évi április hó 2-án és 3-án üzleti bevételeik tetszes szerinti hányadát az „Országos Gyermekvédő Liga“-nak felajánlják és beküldjék*, hogy ezzel a szülői gondozást nélkülöző és így az elzülles veszedelmének különösen kített gyermekek védelmét s megmentését elősegítsék.

A felhíváshoz levelezőlapot mellékelve, arra kéri a helybeli kereskedőket, hogy eme emberbaráti tevékenységük szándékáról a levelezőlapon a központi irodát értesítsék; egyben hirdetményt is csatol azon célból, hogy azt az üzlet helyiségében a vevőközön-ség tájékozása céljából kifüggeszék.

A gyermeknapon a kereskedők, iparosok, munkások, lelkészek, ügyvédek, orvosok, gazdák, tisztviselők, katonák, kávéházak, vendéglők, szállodák, közlekedési és más vállalatok (színházak, mulatóhelyek stb.) tulajdonosai szóval mindenféle állásu egyének önként kötelezik magukat arra, hogy ezen egy napi bevételeiknek tetszes szerinti hányadát a gyermekvédő alap javára befizetik — ami által belépnek a ligába.

E napon a társadalom minden rendű és rangu egyéne jövedelmének egy csekély, önkéntesen megajánlott hányadát gyermekvédelmi célra áldozza.

A fősulyt természetesen a kereskedő világra kell helyezni, még pedig olyképen, hogy előzetes hírlapi és egyéb

agitáció révén gondoskodunk arról, hogy a gyermeknapon a szokottnál sokkal nagyobb mérvű vásár fejlődjék ki, minek révén a kereskedők nagyobb pénzforgalomhoz jutván, szívesen áldozzák jöteknony célra aznapi jövedelmüknek egy kis részét.

A közönség tájékoztatására, hogy melyik kereskedőnél vásároljon a gyermeknapon, az Országos Gyermekvédő Liga központi vezetősége egy piros-kék plakátot készített a következő szöveggel:

„Országos Gyermekvédő Liga. Április 2-án és 3-án a gyermeknapot cégünk megtartja. Kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy e napon minél többet vásároljon, mert a bevétel egy részét az Országos Gyermekvédő Liga alapjának gyarapítására fordítjuk. Vásároljunk a gyermeknapon!“

E plakátok már 2—3 héttel a gyermeknap előtt a kereskedők kirakataiban feltűnő helyen lesznek elhelyezve. Az a kereskedő, aki ilyen plakátot kíván, kérje azt Glazer Sándorné urnőtől, aki a plakátok terjesztésével meg van bízva. A levelezőlapokat összegyűjtve elküldik az Országos Gyermekvédő Liga központi irodájába.

A levelezőlapok pontos kitöltésére különös súly helyezendő, mar csak azért is, mert az a kereskedő, akinek a bejelentő levelezőlapja a központi irodába be nem érkezik, a gyermeknap

T Á R C A.

Egy kis palota multjából.

Irta: Zsoldos László.

Ahogy járok-kelek az utcán előrekonyított fővel és mogorván, minha nem is fiatalember volnék, hanem öreg, akinek vállát egy fogyó-felben levő élet terhe hajlítja előre a nyaktövébe. Istenem, mily különös gondolataim vannak néha! Ön türelmes olvasóm — akinek tiszta élete forgását az Önnapról-napra pontosan megújuló kötelességei és örömei olyanná tehetik, mint az óramű — talán el sem hinné, ha mondanám, hogy a magamfajta álmodozó alkalomadtán milyen furcsákat gondol! Teszem azt, a minap fejembe vettem, hogy a föld még sem mozog és nem is gömbölyű, hanem lapos, aminőnek a régiek hitték, az ég pedig az a kék, vagy felhős, amit látunk a földje, és úgy van rajta, mint a háztető. A padláson lakik a gazda, kit sohasem látunk. Ő szedi be tőlünk, a lakóktól, a házbért, amelyet azonban nem pénzben, hanem a magunk becses életével kell lefizetnünk, mindig utólag. A gazda az egész életet hitelezi, de többnyire roppant nagy kamatra, mert amikor visszaveszi tőlünk, már testben-lélekben, vágyakban gyarapodtunk, holott mikor fölvevük a kölcsönt, csak igen kicsi testet és eszeckét kaptunk.

A gazda tehát nem dolgozik vesztésre, noha időközben ő is kárpótól bennünket különféle gyönyörűségekkel és a föld szépségeinek megismertetésével, ezt azonban úgy

csinálja, hogy a végén annál nagyobb fájdalmat okozzon nekünk a válás e gyönyörűségek-től. Es furcsa, az emberek, mint eső után a béka, azért mégis egyre bujnak elő a föld alól, ahova viszont a kiköltöző lakók hurcolkodnak.

Valamint a tűzhelyben begyújtáskor a megfogamzott szikra egyik apró faeszkáról a másikra ugrándozik pattogva előre, az en neveltséges gondolataim is ezen módon épen odáig jutottak, amikor alig öt lépésnyire előttem nagyot csöngetett rám egy szembe robogó villamos és én álmodozásaimat a kocsiuton hagyva, igen realisan ugrottam félre a vágányok közül a gyalogjáróra. A miből is rögtön kibogoztam a tanulságot, hogy aki álmodozik, az ne menjen a sínekre.

Tehát ilyen különös ember vagyok én, türelmes olvasóm s e miatt ne is vegye tőlem rossz néven, ha az alább következő titokzatos történettel untatom.

Ott, ahol most az Andrássy-ut hosszú sugárban kizökell a Váci körútból, egyik telken állt hajdanában egy elhagyatott, fehér házikó.

Nem nagy, bár nem is kicsiny, s ahogy egyszerű formái előbukkantak az előtte hajlodozó fák zizegő lombjai közül s félig leeresztett zöld zsaluival s a fehér falból szinte kirikító kicsi piros kapujával. Akár egy üde, fiatal leány, akiben van már valami ártatlan hiuság.

A fehér házikóban egy tőpörödött özvegy asszonyka lakott unokájával, egy szőke leánnyal, ki piros ajkával ép úgy mosoly-

gott, nefelejskéek szemével pedig ép oly hamiskásan hunyorított ha nezett, akár a házikó.

A zöld zsalus ház egyetlen kincse volt az öreg asszonykának, aki gonddal ügyelt rá, hogy két szobácskáját, filigrán tornacát és piciny kertjét, amelyben muskátli meg verbena virult, rendben, tisztán tartsa, fehér vakolatát pedig semmi szenny ne érje. Még a piros kapu kilincse is úgy ragyogott a köportól, mint az asszony.

Amde történt, hogy az öreg asszonykától megvonták a kegydíjat, amiből eldegélt és ugyanakkor egy szép ruhájú idősebb ur jött hozzá és jó penzert kibérelte a házikót, hogy a hét bizonyos napjait ott töltsé.

Szükség törvényt bont, — gondolta az anyóka és kénytelen-kelletlen oda adta a fehér házacska az urnak, aki jó penzt fizetett érte, úgy, hogy a nagymama ebből most már gondtalanul megélhetett.

Ez az ur aztán igen kellemes órákat élt át a kibérelt házban, s láthatólag elégedett volt vele. Nemsokára azonban egyszer csak megötötte a guta, s az anyóka úgy okoskodott, ha már egyszer berbe adta a kedves házikóját, miért ne adná berbe másodsor is.

Szerencsére jött egy fiatal báró, akinek sok fölösleges vagyona lehetett, mert nem is berbe, hanem örök áron vásárolta meg az anyókatól az épületet, miután pedig megvásárolta, átépítette s oszlopokal állítottatott kapuja elé, egyszerű fehér falait kackiás rózsaszínűre festette, kertjéből kidobatta az igénytelen muskátlit meg verbénát s büszke rózsát, szegfűt ültetett el benne, szobáit pe-

után megjelenő kimutatásból és a „Beszerzési forrás” című kiadványból ki-
marad.

A nyomtatvány „Ma van a gyermeknap” szöveggel a gyermeknap reggelén, esetleg a megelőző estén ragasztandó ki, továbbá hirdetési oszlopokra, házak falaira s egyéb feltűnő helyeken lesz kiragasztva.

Az urnával való gyűjtés, mint már a mult igazolja, nagyon célszerűnek bizonyult. Az urna két részből áll, egy kis asztalszerű állvány, ezen a 25 cm. széles és 35 cm. magas dróthálával ellátott gyűjtőszekrény. Ezeket az urnákat az Országos Gyermekvédő Liga központi irodája küldi meg a rendező bizottságnak. Az urna a gyermeknapon, ha az idő megengedi, a gyógyszertár körül lesz felállítva.

A járókelők bedobnak néhány fillért s ezzel leróják jótékonyági adójukat. A gyűjtés e módja már csak azért is előnyös, mert megkíméli az adakozót postautalvány kiállításától, de másrészt a közönség azon részét is bevonja az adakozók körébe, mely rendes körülmények között kis adományaival nem szokta felkeresni a jótékonyági intézményeket.

A felebaráti szeretet szent érzelmeitől áthatva, így gondoskodik a társadalom a szegény elhagyatott kis gyermekek megmentéséről, gondozásáról és neveléséről.

Tapolca intelligens közönsége mindenkor önzetlen buzgalommal aldozott a jótékonyág oltárán.

Eme jóleső tudatban fordulunk mi is teljes bizalommal Tapolca közönségéhez a szent cél nevében, kérve mindenkit, hogy bármi csekély adományaival is a mozgalmat támogassa.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapjának utóbbi számaiban hosszabb közleményekben olvastam,

dig tele rakatta nehéz szönyeggel, hogy a lépés se okozzon zajt benne, ha járnak.

A csinos épület most már mindenkinek feltűnt akit arra felé vitt az útja s a már arra járt emberek közül nem egy állt meg s kérdezte a kertészt (most már ez is volt) aki épen kint állt az oszlopos kapuban:

— Ugyan kedves barátom, ez-e az a kis fehér házikó, amelyik még tavaly is itt állott?

— Ez, tekintetes ur, — felelte a kertész, szippantva egyet a pipájából.

— Hogy megváltozott — csóválta fejét az idegen. — És ugyan barátom, kié most ez az épület.

— Modisics báró ő méltóságáé — volt az önérzetes válasz.

Az idegen tovább ment, mialatt még egyre csóválta a fejét.

— Lám, lám! Most milyen szép oszlopai vannak.

Modisics báró azonban csupán három esztendeig volt azon véleményen, hogy az oszlopos ház csakugyan csinos és kedves. Akkor aztán ráunt és feleje sem nézett többé, hanem bizonyos szívességek fejében odaajándékozta Wolfmann urnak, aki gazdag bankár volt ugyan, de mégis megöregedett.

Ez az egész megegyezik akkorára kibővítette s emeletet építtetett rá s a most már elegáns szobákba új és még nehezebb szőnyeget rakatott, a kertben üvegházat emelt s az eddigi fakerítést díszes vasráccsal helyettesítette. A kapuba pedig, amely a régi piros fa helyett most már vasráccsból való lett, portást állított, hogy őrizze a címő más kis palotát. A gazdag öregeknek vannak

hogy a vincellériskolát Tapolczáról Badacsonyra akarják áthelyezni.

Nem akarom hinni. De ha való volna, nem tudom elképzelni, melyik komolyan gondolkozó, körülményekkel ismerős irányadó egyén agyából pattant ki ezen gondolat? Vagy azt kell hinnem, hogy magánérdekekkel volt kapcsolatos a gondolat, vagy azt, hogy olyan koponya szülte eme gondolatot, aki azt hiszi, hogy a jót csak szemmel kell elbírálni.

Bizonyára elképzelte a tervező, hogy milyen gyönyörű lenne az adózó polgárok összességének pénzéből készült monumentális épület a Balatonpart legszebb pontján, Badacsonyan, körülötte a világ legszebb luxus szőlejeivel, fényűzéssel berendezett pincével és fényes tüzes borral a pohárban.

De nem gondolta meg azt, hogy a most még csak pipálni szerető, képzett vincellérek helyett, szocialista vincellérek nevelnének ott. Mert állandóan látnák a legforróbb nyári napokon az izzadva permetező vincellérnövényedékek a legnagyobb kényelemben és szórakozásban levő fürdőző közönséget, akarva, nem akarva is feltámad bennük a szocializmus eszméje.

De micsoda pazarlása volna a Badacsonyan való építkezés, az állam pénzének. Legalább 3 nős tisztviselőnek, élelmezőnek, munkavezetőnek 30—40 vagy nem tudom hány növendéknek lakas, tanterem stb. szükséges épület-részek volna építendő. Nem, tisztelt Szerkesztő Ur, oda nem lehet a vincellériskolát Tapolcáról elvinni! Ott csak kezelhet a tapolcai vincelleriskola mintaszőlőt; s kezelhet bort mintaszekrényt, palackérettségig fejlesztve, kezdetben — új bor korában — az ottani pincében, később a vincellériskola épülete alatt levő pincében vagy Budafokon.

Jó helye van a vincellériskolának — ha már kell lenni — Tapolcán,

ilyen szeszélyeik s Wolfmann urnál ez annál inkább érthető, mert a báró azt állította volt a lakról, hogy még egészen új, holott mint tudni való, zöld zsulus, fehér vakolatos korában volt az.

A bankár szeretett élni s a társaságot is kedvelvén, valóságos estélyeket adott, ezekre az estélyekre többen gyülekeztek össze az uri társaságból, amelyben a bankárnak meglehetősen összeköttetései voltak. Így aztán a házban, amely azelőtt szokva volt a magányossághoz, a gazda mellett mások is szívesen látott vendégek lettek.

A díszes szobák ablakai estenkint kiragyogtak s a racsos kapu előtt fogatok, bérkocsik, automobílok álltak meg, amelyekből elegáns urak szálltak ki s fordultak be a kapun.

Ő pedig — akarom mondani a vendéglátó palotácska — többé már nem zöld zsulus, hanem drága függönyökkel félig eltakart ablakaival ismét szinte hunyorított az érkezők elé, kapuja még a fölötté égő csúf lámpa fényében mondani lehet, mosolyogva nyílt meg a látogatók előtt.

— Ah, kedves gróf, jó estét.

— Hozta Isten, kedves barátom! Miért nem volt itt a multkor? Vártuk!

Vagy:

— Nem vagyok rossz színben? Képzeld, a multkor majdnem kigyúltam.

Ugy képelem, a látogatók is nyájasan köszöntek neki s udvarias bokkal feleltek a kérdéseire. Mert egy igazi ur mindig udvarias.

Igy telt el vígan egy-két esztendő s a kis palota körül egymásután emelkedtek a szép,

csak neveljenek lelkiismeretes, kötelesség tudó, példás szorgalmu, értelmes, munkás vincelléreket; minden munkánál szigorú felügyelet alatt legyenek s magánembernek ne adják oda munkára, hanem dolgozzanak — ismét hangsúlyozva — mindenkor szigorú felügyelet mellett az intézet kezelésére bizott telepen és szőlőben.

Anonymus.

A balatoni vasut.

Evtizedek vágya teljesül: megszűnik a balatonparti vasut. A törvényhozás immár elfogadta a törvényjavaslatot, megszavazta rá a 14 millió koronát s kimondotta: két év múlva épüljön ki a balatonparti vasut. És kiépül úgy, ahogy a hozzá fűződő nagy érdekesség remélni sem merete: állami költséggel állami vasutnak, óránként 60 km. sebességgel.

Ez a vidék rég megérdemelte ezt a támogatást a kormány részéről. Hála a mostani nemzeti kormánynak, főként pedig Kossuth Ferenc kereskedelmi, Darányi Ignác földművelésügyi és Wekerle Sándor dr. pénzügyi minisztereknek. Megkapja e vidék azt, amiért régóta vágyott, esengett, törekedett, de amelyet a maga erejéből megvalósítani nem tudott.

A vasutalra újra visszaszáll a Balatonpart zalai részének régi élete: a jó mód, a megelégedés, a boldogság, ami a vidéken egykor honolt.

Mert erről is elénekelhette már a költő: hogy itt hajdan szebb élet volt!

Ma csak a vidék elragadó szépsége van meg.

Páratlan ez a szépség a maga nemében. Nem a Tátrának vagy az erdélyi havasoknak zordon drámai fönsége. Ezek a hegyóriások égbenyúló csúcsaikkal szinte ráneheznek a lélekre. Nem az Alföld végtelen síkja, amelynek egyhangúságába legtöbbször csalja délibáb sző mulékot, képeket.

A Balaton zalai partja mint remek költemény kapja meg a lelket. Minden sora nagyműveszi munka. Mintha a Teremtő játszi kedvben formálta volna oda, hogy díszkerekete legyen annak a csillogó, színekben, pompázó víztükörnek. Minden sora új, eleven és változatos. Egészében egyéni és páratlan. Kedves, kellemes és megkapó. Bájjaival megragadja és szelíd érzelmekbe ringatja a lelket. És amint szépsége ölelkezik a Balaton tükrének ragyogásával: az élet derü-

új épületek: Kezdték építeni az Andrassy-utat. A vidéken új élet támadt, s a járókelők gyönyörködve szemlélték a nagyszabású építkezéseket.

Az idegen, ki még fehér vakolatos korából ösmerte volt a bankár palotáját, most ismét megállott vasráccsos kapuja előtt és percekig szótlanul nézte az elegáns épületet. Majd újra csóválni kezdte a fejét.

— Hogy kivedlett! — mondotta magában, — már emeletje is van.

Alig egy év óta épült meg a palota körül az Andrassy-ut, megint érdekes dolog történt. Egy gazdag és tekintélyes vidéki grófnak annyira megtetszett a palota és különösen a telek, melyen állott, hogy drága pénzen megvásárolta a bankártól, s ő vette birtokába s az egész lakot telecsődítette lakájokkal.

Ezek senkit sem éresztettek be a házba, mely ettől fogva arisztokratikus göggel nézett le az utra, hol a többi polgári paloták állottak.

Az idegen pedig, aki még fehér vakolatos korából ismerte, akkor egy izben újra arra felé talált menni.

A palota elé ép díszes magánfogat kanyarodott, két gyönyörű szürke lóval. A fogat megállt s az inas leugorván a bakról, gyorsan kicsapta a batár üvegajtáját, melyből egy szép nő és ura, az öreg gróf lépett ki a gyalogjáróra.

Az idegen ámulva nézett a grófnéra.

— Teremtőm, hisz ez lakott a fehér házikóban.

... Ez türelmes olvasóm a szerencsés fehér ház története a nagy városban.

jét megelégedését, az élet szívós vágyát kelti az emberben.

És a természetnek ez a páratlan kies tájéka bőven ontotta az embernek az élni valót. Napsütötte lejtői igazi nektárt termettek, amit dus arannyal szerzett meg az ország, a világ.

Azután odavetődött egy láthatatlan apró kis léleg: a filloxszera. Talán észre sem vették, talán ügyet sem vetettek rá. De egyszer csak hervadni kezdtek azok a nektártermő szőlők. Dus lombzata nyár derekán, az élet deledőjén, elszáradva pergett alá, vesszei megnyomorodtak, apró fűrtjei lefönyadtak, mielőtt édes mézét kifejtette volna a napsugár.

Nagy, kopár, pusztá területek néztek le némán azokról a lejtőkről, ahol még nemrég a tőkék eleven zöldje mosolygott s a kőto leányok csengő danája verte föl a hegykupok visszhangját.

Oda lett az emberek „vetése“!

És az ember odahagyta a földet. Mert elveszett legfőbb éltető ereje: a szőlő. Mikor a küdelemben kimerült, mert a láthatatlan léleg erősebb, hatalmas emberrel, mikor ez a remek tájék, ez az istenáldotta föld alig mérte ki a mindennapi kenyeret: vette vándorbotját, elszállt Somogyra, vagy a Duna-Tisza közének sivó homokjára. Mert az a sivó homok erősebb a filloxszeraanál. Elvándorolt Szlavóniának vizezes lapályára, vagy Amerika ismeretlen földjére, életemészto bányába.

Tösgyökeres magyar nép volt ez, erős, szívós és dus. De erejét és szívósságát kiszípolozta azoknak az elpusztult tőkéknek vesszején át az a nyomorult láthatatlan léleg.

Azután megint változott a kép. Föltámadt az emberekben a magyar szívósság s a földnek éhes szeretetével és ragaszkodásával föllvette a harcot hatalmas ellensége, a láthatatlan léleg ellen. A kipusztult területeken újra szőlő sarjadt s a földnek vulkanikus talaja ismét dusan ontja a balatonmelléki tüzes nektárt. A hegyi hajlékok hatalmas hordói megtelnek a remek itallal és várják, hogy csengő aranyért ismét utra keljenek messze az országbá, szét a nagy világba.

Ez az út lesz a balatonparti vasut, ez szállítja majd el egy nagy borvidék természeti kincseit: a bort és a bazaltot.

Helyébe azután évadról évadra ontja majd az idegenek, a fürdő vendégek százezreit. Ellepik ezek a természetnek ezt a ritka, csodálatos szép és páratlan vidékét. És mesebeli átalakulás kel nyomukban. Bájos villák ezrei épülnek a hegyek oldalában. A természet üde zöldjéből mosolyogva tekintenek alá a hatalmas víztükrökre, a vízi tündérek pedig irigykedve, sóvárgó szemmel pillantanak vissza kristálypalotájukból, hogy ime, a szárazföldön minő hatalmas versenytársat nyertek az emberben.

A kicsi zalai falvak a magyar tenger mentén varázsütésre átalakulnak. Eltűnnek a szegényes, alacsony, egyablaku számás viskók, helyükbe új, modern, egészséges lakások épülnek. A víz partján pedig sorra buknak ki a fürdőházak, a vendéglők, parti sétaterekkel, virágos ágyakkal, zezugos utakkal beszegve.

Az emberek sokasága teszi elevenné, mozgalmassá, változatossá ezt a remek tájat.

És amint a dus termésti gyümölcsösök, veteményekben gazdag kertek egyetlen egy láncolatba fogják össze a természet és az emberkéz alkotta szemeket, e láncolat összekapcsolódva a veszprémi és a somogyi parttal, mint ragyogó, bámulatot keltő keret fogja körül a Balaton víztükrét. Tündérmesebe illő kép lesz ez, a magyar teremto erő alkotása, élő valósága.

Visszatér a hajdani szép élet ebbe a szinmagyar vidékbe. A jó mód, a megelégedés a boldogság. Eddig egy ős elemből táplálkozott mindez: a földből, most már kettőből: a földből és a vízből.

Ezt jelenti az első vasut, amely dübörgve köszönti a zalai part apró falvait, a mögöttük elvonuló változatos hegyláncokat, a kerek bazaltkupokat és a reménytől duzzadó embert. A mozdony zúgó hangja száll-száll, hegyről hegyre, völgyből völgybe s ezek

visszhangot verve szállnak nyomába, hogy viszonzazzák köszöntését. Az emberek pedig a kettős hangra leemelik a kalapjukat, föltekintenek az égbe és áldó tohász kel ajkukon.

Levél a szerkesztőhöz.*)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja február 24-iki számában *Spectator* az Önhöz intézett levelében a vincellériskoláról értekezik, szőlőtelepet ohajt részére oly helyen szerezni, ahol az iskola is elhelyezést nyerne. Engedje meg, Tekintetes Szerkesztő Ur, hogy erre vonatkozó észrevételeimet minden érdek nélkül én is közreadhassam.

A tapolcai m. kir. vincellériskola a vidéknek éppen akkor tett legnagyobb szolgálatot, szőlőtelep nélkül az iskolánál, mikor szőlőinket a filloxera elpusztította. Az iskola szakközégeinek utmutatása, tanácsa folytan ma ismét termő szőlők koszorúzzák hegyeinket. Szakképzett szőlőmunkásokat adott növendékei kibocsátásával, anélkül, hogy az iskolánál, vagy ahhoz csak közel is, — mert hisz a jelenlegi telepe elég távol van a községtől — szőlővel bírt volna. Ezt a célját tehát szőlő nélkül is elérte. Nagyon helyes és méltánylandó *Spectator* azon érvelése, hogy egy ilyen iskola, hogy hivatásának kellőleg meg tudjon felelni, első és fő feltétele, hogy egy oly szőlőterülettel bírjon, amelyen a növendékek ne csak a szőlő szakszerű munkáira legyenek gyakorlatilag kiképezhetők, hanem *a borkezelésben is kelő gyakorlati ismereteket sajátíthatnának el.* Helyes. De ha *vincellériskola*, miért nem volt ez eddig is? Hisz akkor nem felelt meg céljának, mert ebből gyakorlati oktatást az iskolánál nem kaphattak. Ha ezen körülmény teszi a vincellériskolát azzá, a mi, és aminek lenni kell, miért nem volt eddig? Ha a többi vincellériskolánál van szőlőtelep és borkezelés, miért nem volt nálunk is? Hisz a régebben kibocsátott növendékei idővel nemcsak szőlőmunkások, de kisebb szőlőbirtokosnál borkezelők is lesznek. Ha pedig itt hiányát érzi hivatásának, akkor az intézmény fele utralvót adott csak, aminek oka abban keresendő, hogy épen a borkezelés és pincegazdaság gyakorlati ismeretének elsajátítására az iskolánál eddig sem volt alkalom. Ha ez így van, akkor ennek oka már az intézet csonkaságában keresendő. A vincellériskola, ha pincegazdasága lett volna, ezt is bemutatta és gyakoroltatta volna növendékeivel. A helyes borkezelést pedig épen úgy be lehetne mutatni az iskolánál levő pincénél, ha lenne, mint bárhol másutt; a termelői tanulási vágya itt is felébresztné. Hisz a borkezelés, ert-sük meg, maga a borkezelés nem lehet helyhez kötött. Hogy pedig az iskolának telepe eddig távol volt az iskolától, ahol az okszerű szőlőművelést bemutatták, akkor nagy hiba volt, mert hisz épen a legszükségesebb időben nem volt a szőlőtelepen az iskola.

Természetes, hogy hangzatosabb volna pl. „Badacsonyi vincellériskola“ de hát, már annyi önzést, ha az különösen meg a közérdeket is szolgálja, bizonyára elegendő várni Tapolcza községtől, hogy kulturális intézményét el nem engedi, akkor, mikor a magyar földművelés-ügyének a minisztere a kerület képviselője.

Igaza van, *Spectator*nak, hogy a jelenlegi körülmények között mi előnye volna Tapolcának abból, hogy van egy olyan iskolája, amely feladatának éppen a most legjobban szükséges okszerű borkezelés bemutatásának hiányában van, de fordítsuk meg a dolgot, miért volt jó az iskolánál közvetlen nemlévő telep nélkül akkor, midőn arra az okszerű szőlőművelési okmutatások alkalmával legnagyobb szükség volt? — Éppen ezen fordított viszony ledönti *Spectator* minden érvelését amellet, hogy innen az iskolát bárhová elvigyék, csak azért, hogy ott *most* mutasson utbaigazításokat a szőlőművelésre, mikor a szőlők legnagyobb része reconstruálva van. Most nagyobb szükségünk van a bor okszerű kezelésének elsajátítására. Erre kell törekednünk. Ezt a szakkörök okos és célravezető megoldására bizzuk, annélkül azonban, hogy a vin-

cellériskolát innen elvigyék. Vagy van e Tapolcán olyan ember, aki a vincellériskola elvitelet helyeselné? Kérdezze csak meg ezt a földművelésügyi kormány tapolcai polgártól.

E kérdésből kifolyólag legyen szabad megemlítenem, hogy a kórház céljaira a vincellériskola ugysem ohajtandó, ha különösen az említett áldozatot kellene hoznunk. Van a községnek e célra alkalmas területe ugyan csak a vincellériskolához közel lévő háza és nagy telke, ide kell, ha már kórházat akarunk, ha nem is nagyszabású, de épen ily középületnél megkívántató modern kórházat építeni, mert a vincellériskola épülete bizony még költséges átalakítással sem volna kórháznak megfelelő. — Ha dolgozunk ne csináljunk föl munkát. — Tessék a kórházügyét a vincellériskolával külön választva megoldani.

Szentgyörgyi

H I R E K.

Athelyezés. Hranecák Emil tapolczi számellenőrt a pénzügyminiszter saját kérelmére Nyiregyházára helyezte át.

Szakképzési látogatás. Békei Ignác, a helybeli állami polgári iskolához kinevezett miniszteri szakképzési folyó hó 19. és 20-án tartotta meg ez évi iskolalátogatását. Az intézet belső szellemi irányát és a tantestület működését részletesen és behatóan megfigyelte. A hivatalos látogatás után megtartott tanári értekezleten az intézetben tapasztalt helyes tanítási módszerek által elért eredményért, helyes és szakszerű működésért a tanári kar összes tagjainak jegyzőkönyvileg teljes elismerését nyilvánította.

Március 15-ének ünneplése. A nagy nemzeti ünnepet a hétköznapi munkában elfoglalt polgárok a pihenés idejében ünneplik. Így történt, hogy a *Kereskedő Ifjak Egyesülete* és az *Iparos Ifjak Önképző Köre* folyó hó 17-én a *Kath. Olvasókör* és *Kath. Legényegylet* pedig folyó hó 18-án emlékezett meg e napról. A *Kereskedő ifjak egyesülete* a nevezett napon a Balaton vendéglőben társas vacsora keretében ünnepelt. A vacsorán 115-en vettek részt. Az ünnepi szónok, dr. Buzás Jenő ügyvéd, tartalmaz magasszárnyalású szép beszédben fejtegette a nap jelentőségét, majd Marton Gyula, a *Kereskedő Ifjak Egyesületének* elnöke a hazafias kereskedőket éltette. A sok szónok közül többen a buzgó elnököt, mint a *Kereskedő ifjak* igaz barátját köszöntötte.

Vacsora előtt és közben a *Kereskedő Ifjak Egyesületének* énekara Grünberger Bernát főkantort ügyes vezetéssel szabatosan előadott hazafias dalokat énekelt. A kedélyes társaság a reggeli órákig volt együtt.

A *Kath. Körben* folyó hó 18-án este az ifjú polgárok hazafias szavalata és éneke keretében Horváth János egyházi alelnök szép szavakban emlékezett meg a március idusáról. Befejezésül pedig Ley József prépost-plébános a vallás és hazafiság ápolására hívta fel a nagyszámban jelen voltak.

A *Kath. Legényegyletben* este 8 órakor hasonló programmal ünnepelt, amelyen Boromissza Jenő adóhivatalnok mondott hatóságos, szép, alkalmi beszédet.

Kövágóörsön az iparos köri tagok az egyetlen helyiségéből zászlóval és zenevel vonultak fel a község háza elé itt elénekelték a Hymnust és utána Szollár István, az Iparos Kör elnöke mondott ünnepi beszédet. Németh Kálmán a „Talpra magyar“-t ifj. Kiss Ignác pedig Palágyi Lajos a „Nemzet jövője“ című költeményét szavalta el, utána az Iparos Kör a közönséggel együtt a Szózatot énekelte majd a Kossuth-nóta mellett saját helyiségébe vonult és este társas vacsora volt.

A **Zalavármegyei Gazdasági Egyesület** folyó évi március hó 26-án délelőtt 10 órakor tartja Zalaegerszegen rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés a múlt évi működésről. 2. Elnöki beszámoló és lemondás. 3. Elnök választás. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1907 évi állatdíjazások helyének meghatározása. 6. A pécsi országos kiállításban való részvétel feletti határozat. 7. Lótenyésztési bi-

* Közérdeku voltánál fogva szívesen hozzuk.

zottsági elnök jelentése. Kancadizás tartása Muraközben. 8. Az egyesületi áruraktár múlt évi működéséről beszámolás. 9. Aktuális országos gazdasági kérdések megvitatása. 10. Folyó ügyek, indítványok. Ezt megelőzőleg délelőtt 9 órakor az igazgató választmány, úgy is mint Zalavármegye Központi Mezőgazdasági bizottsága ülést fog tartani.

Tapolca nagyközség képviselőtestülete folyó hó 25-én, délelőtt fél 12 órakor a következő tárgysorozattal ülést tart: 1. Illetőségek. 2. Segélykérvények. 3. Pótköltségterv.

Bolond idő. A naptár szerinti hivatalos tavasz ugyan már elérkezett. Szép, verőfényes nap szokta rendszeresen jellemezni e napot, ezuttal azonban elmaradt. Helyette olyan bolond idő jár, hogy még a legszeszélyesebb hölgy váltakozó természetén is túl tesz. A múlt héten naponként kétszer, háromszor sűrű hóviharban volt részünk, melyet csakhamar verőfény váltott fel. Ilyen az idei tavasz kezdete.

Kövágóörs határozata. Folyó hó 15-én járásunk balatonmenti községei, Darányi, Kossuth és Wekerle minisztereket diszpolgáraikká választotta. Hogy a halának és elismerésnek az utókor részére is maradandó emléke legyen, Kövágóörs község ugyanezen gyűlésen Czuppon Sándor esperes indítványára elvileg azon határozatot fogadta el, hogy a balatoni vasut Kövágóörs állománának homlokzatán márvány lap felállítására engedélyt kér annak idején, amelyre arany betűkkel fogja a vasut létrehozásában közreműködő nagynevű minisztereink nevét az utókor részére megörökíteni. A hála és elismerés ilyen megnyilatkozását azt hisszük, több község is követni fogja és méltán, mert valóban e vidék újjászülése e vasut-vonal kiépítésének lesz köszönhető.

A budapesti „Zalamegyei Kör“ a zalai születésű szabadsághős és vértanu, Csányi László emlékével együtt vasárnap ünnepelte meg március 15-ikét. A szépen sikerült és lelkes hangulatban lefolyt ünnepély programja a következő volt: 1. Elnöki megnyitó, tartotta Havas Vilmos elnök. 2. Honszeretet, írta Vörösmarty, szavalta Borteleky Erzsébet. 3. Ünnepi beszéd, mondotta Grünfeld Ferenc. 4. Márciusi idusa, írta Karenty Frigyes, szavalta Lengyel Andor. 5. Feltámadunk, írta Borbély György, felolvasta Sebestyén Jenő. 6. Kuruc nóták, énekelte Grünwald Jenő vezetése és Zala Vilmos hegedűkísérete mellett az Egyetemi Enekkar 10 tagja. Csányi László Zalaegerszegen felállítandó szobra javára szép összeg gyűlt össze.

Mi lesz? Az építő iparosok országos szövetségének helyi csoportja időszerűnek tartotta, hogy a nekik fizetett munkabérekkel szemben munkát is követeljen, mit egy munkarendben összeállítva a segédek elé terjesztett. Ezen munkarendet a segédek minden megjegyzés nélkül visszautasították s el nem fogadják. A szövetség elhatározta, hogy csakis olyan munkást fog alkalmazni, ki a munkarendet elfogadja, aláírásával ellátja, kik ezt folyó hó 23-ikéig nem teszik, nem alkalmazhatók, vagy a már munkában állók elbocsájtandók. — Ha tehát a megegyezés létre nem jön úgy az idén aligha lesz építkezés.

Elvitték a legények elejét. A múlt héten volt a sorozás járásunkból; hangos volt az utca az öröm és keserűség szülte jókedvtől vagy ha úgy tetszik keserűségtől. — A sorozás eredményét jövő hétre hagyjuk, annyit azonban tudunk, hogy az első korosztályból keveset vettek be, többet azonban a 2-ik és 3-ik korosztályból. — Általában igen gyenge ifiúságunk, pedig hősködni ugyancsak tud, aminek a múlt héten egy vitai legény majdnem áldozata lett. Alaposan összeszurkálták, de annak a bizonyos növénynek ritkán árt az égi löveg.

Figyelmeztetés. Értesitem a kereskedő ifjak önképző egyesületének azon tagjait, kik a dalárdánál közreműködnek, hogy az énekpróbákat ezentul minden hétfőn és csütörtökön este 8-tól 9-ig tartjuk. Ugyanazon idő alatt ujabban is jelentkezhetnek résztvevő tagok. *Grünberger B.*

A Gulács-Kisapáti-i uttestre ismét panaszt vettünk. Úgy látszik, süket fülekre ta-

lál minden panaszhang. Sokszor elzengtük e tarthatatlan állapotot, most az alispán ismert energikus intézkedésére ajánljuk a dolog vizsgálatát és orvoslását.

Halálos végű kocsisás. folyó hó 19-én vásár volt Káptalantólban, ahonnan több tapolcai iparos Illés Gábor fuvaros kocsiján hazafelé tartottak. Káptalantól elött a kocsi feldült és a rajtúlok a sáros utra estek, de semmi bajuk nem történt, a kocsit visszaállítva felültek és folytatták utjukat. — Hogy magukat a sártól letisztogathassák bementek a gyulakeszi-i korcsmába. Mialatt ők magukat a sártól letisztogatták fuvarosuk alkudozásba kezdett eladó lovai felett egy odavaló polgárral. — Majd felszált az öt tapolcai iparos, mindnyájan csizmadia iparosok. Fuvarosuk, hogy lovait alkudozójának bemutassa, gyorsabban hajtotta. A megterhelt kocsi a meredek utról le, hirtelen az országútra akarván fordulni, miközben óriási recsegés és ropogás között felborult úgy, hogy a rajta ülőket, mint a nagy vásári nehéz ládákat nagy erővel a kemény kőre dobta. Egyik láda tetején ült Gorvath István tapolcai fiatal iparos, ki oly szerencsétlenül esett, hogy egyik súlyos láda reá zuhant és mellét, fejét összezúzta. Esméletlenül szállították Tapolcára, ahol felőrai kinlódás után meghalt. A löbbi iparosok is kisebb nagyobb sérülést szenvedtek. A szerencsétlen, törekvő fiatal iparost, ki lelkes tagja volt a tűzoltóegyesületnek is, nagy részvétellel temették el.

A répamag impregnálásáról. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földművelésügyi és növénytermesztő szakosztálya Kerpely Kálmán tanár elnökesével ülést tartott, melyen Rázsó Imre gazdasági akadémiai tanár tartott szakelőadást a répamag impregnálásáról és ennek gazdasági jelentőségéről. Az értekezletről szóló tudósítást részletesebben át tanulmányozva nekünk meg volna néhánz szavunk a tárgyhoz, mintha kis konkurrenciát éreznünk ki a dologból. Az értekezleten ugyan is magkereskedők is vettek részt és pedig olyanok is, kiknél nem szereshető be az impregnált répamag. Az értekezletnek olyan színezete volt, mintha azt a gazdák védelmére (?) tartották volna! Szép és nemes számdék, de talán nem is volt rá szükség, mert az impregnált répamag, melyet Mauthner Ödön budapesti magkereskedő hoz forgalomba határozottan sokkal jobb a nem impregnáltnál. Az impregnált répamag 11 év óta elért sikereit nem lehet tudományos értekezletekkel kisebbiteni, mert azt ez ellen védi ezer meg ezer gazda, kiknél éveken át mindig jelesen vált be.

Vasárnap nincs ital! Csak nem régen határozta el Debreczen városa, hogy vasár és ünnepnapokon a korcsmákat zárva tartatja. E példa vonzza az ország többi községét hasonló határozat hozatalra. Így nem régen Tamásda község határozta el, hogy a korcsmákat vasárnap és ünnepnap be kell zárni. A satjő melegen üdvözölte a kicsiny közseget, egyben annak a reménynek adott kifejezést, hogy Tamásdának mennel több követője fog akadni. Akadt is. Bojt közseget képviselőtestülete látta be a korcsmák vasárnap bezáratásának nagy erkölcsi értékét és határozatilag kimondta, hogy Tamásda község eljárását magáéva teszi. Vajjon a zalamegyei községek közül melyik követi elsőnek a kitünő példát? Bizonyára Tapolca nem.

Felhívás. Tisztelettel felkérem mindazokat, kiknél a Kereskedő Ifjak Önképző Körének könyvtárából könyvek vannak, azok a hó 27-én este 8 órakor a könyvtárba beszoigáltatni sziveskedjenek. Ezután is mint eddig a könyvtár minden szerdán este az egyesület tagjainak rendelkezésére áll. Könyvtári jegyzék 20 fillér ellenében nálam kapható *Rechnitzer Aladár* könyvtáros.

Gyűjtsünk a Csányi szoborra. Akik a vértanu halálát szenvedett szabadsághősnek, Csányi László Zalamegye szülőföldjének szobrára adakozni óhajtanak, lapunk kiadóhivatalába, nyilvános nyugtázással, küldjék be adományukat, mit a szerkesztőség szoborbizottságnak fog beküldeni.

Zalai pisztráng. A csopaki káptalani urodalom intézősége bebizonyította, hogy a balatonmelléki patakokban kitünően tenyészik a pisztráng. A nosztori pusztán a patakban pisztrángivadékokat helyeztek el 1903-ban s az idén már két metermáza asztalra való pisztráng került ki belőle, nem számítva a néhány ezer apró pisztrángot, amely jövőre lesz az inyencek falatja. A csopaki pisztrángot drága pénzért fogják megfizetni a balatonparti fürdő vendégei.

Pongrácz Lajos helybeli üveg, porcellán, kép, tükör és lámpaáru kereskedőnek lapunk mai számában közzétett hirdetésére felhívjuk a közönség szives figyelmét.

Konyha és háztartás számára. Tudvalevőleg minden háziasszonynak büszkesége lehetleg jó és izletes kávét az asztalra hozni. Ezért talán kétszeresen kívánatos, hogy egy újabb készitési módra utaljunk, mely kitünően bevált. Ma már majdnem minden családban Kathreiner-féle Kneipp-malata kávét isznak. Elkészitése a legegyszerűbben úgy történik, hogy a Kathreiner megdarálva, nem tulságos kis edényben hideg vízzel leöntjük és felforraljuk. A malatakávét még öt percig jól kiforraljuk, s miután a főzet egy kissé megülledett, azzal felöntjük a kávémasinába helyezett s megdarált gyarmatkávé. Ha kávémasinát nem használunk, akkor a megdarált gyarmatkávé egyszerűen a forrásban levő malatakávéba öntjük. Keverjük meg aztán az egészet s hagyjuk még néhány percig „nyugodni”, amire a kávé gondosan leszűrhető. Általában leginkább felerészben Kathreiner és felerészben gyarmatkávé szeretnek használni. Nagyobb takarékoság szempontjából azonban a Kathreinerből mindig többet és többet vehetünk, s ennek arányában a gyarmatkávéból kevesebbet. Gyermekeknek, betegeknek és gyöngéknek ajánlatos a Kathreiner tisztán, gyarmatkávé hozzáadás nélkül elkészíteni. Ezt hasonlóan hideg vízzel leöntjük az edényben és jól kiforraljuk. Ezt a kis fáradságot csakhamar megjutalmazza a betegek és gyöngék egészséges erősödése és a gyermekek virágzó kinézése.

Legelterjedtebb, legolvasottabb, legkedveltebb. Szinte a közudatba átment már ez a három jelző a Pesti Hírlap-pal kapcsolatban. S ha úgy elterjedt s ha oly kedvelt e lap a magyar olvasó közönség körében: bizonyára oly eredmények köszönhető, melyekkel más lapok kevésbé dicsekedhetnek. Valóban: mindig radikálisan szabadelvű volt; függetlenségét mindig megtudta őrizni váltakozó kormányokkal, partokkal és politikai irányzatokkal szemben; mindig hű maradt a demokrácia eszméihez és erényeihez. Tartalomra nézve legbővebb s vannak rovatai, melyek népszerűségét rendkívüli módon fokozták; melyen a Szerkesztői üzenetek rovata (naponta több, mint más lapokban egész héten), a Színház, zene és képzőművészet rovata, mely egyenesen vezető szerepet visz a napi sajtóban; az Esti levelek szellemes írója, aprílisól kezdve rendkívül érdekes s a sajtóban egyedül álló új rovatot nyit. Sport-rovata a legbővebb s még a különben legkimerítőbb tőzsde tudósításai sem nélkülözik a szivderítő humort. Hölgy-olvasói kedvezményes áron rendeltek meg a ma legjobbnak elismert divat-újságot: a Szabóné-Nogáll Janka szerkesztésében megjelenő Divat-szalont. Mindezen felül hirdetésekre is legalkalmasabb épen nagy elterjedésének fogva. Hogy a közönség — már a vidékről is — mennyire igénybe veszi az Apró hirdetések rovatát: fényesen biz nyitja, hogy napról napra háromszor annyi található a Pesti Hírlap-ban, mint más lapokban s vasárnaponként gyakori a 10-12 oldal hirdetés, amire még magyar lapnál nem volt eset. Ilyenformán a magunk részéről is csak ajánlhatjuk az új évnegyed alkalmából megrendelésre a Pesti Hírlap-ot, melynek előfizetési ára negyedévre 7 korona, a Divat-Salonnal együtt 9 korona; de megrendelhető 2 óra is 4 korona 80 fillér, egy óra is 2 korona 40 fillér előfizetési áron, mely legcélszerűbben postai utalványon küldendő a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci körút 78.)

Dohánytermelési kísérletek. A Zalavár-megyei Gazdasági Egyesület kezdeményezése folytán a dohánytermelési kísérleti állomás a Muraközben s a Balatonvidéken termelési kísérleteket fog végeztetni. Ezek fontosságáról több ízben megemlékeztünk. Értesülésünk szerint Sümeg és Csabrendek vidékén is érdeklődnek a dohánytermelés iránt s a Sümegvidéki Gazdakör felírt az anyaegyesülethez, hogy ott is fogantossítsanak kísérleteket. Szücs Zsigmond és Darnay Károly birtokosok ajánlottak is a kísérletek eszközésére.

KÖZGAZDASÁG.

Mi az alkohol?

Egy csuszó-mászó ravasz méreg, mely a nélkülözhetetlen barát álarcát ölti magára, hogy annál jobban elveszejtessen bennünket. Sör, bor, likőr, pálinka, rum, cognac alakjában közelíti meg az embert. Édeskés, jóízű, megszeretik, felfrissíti a szellemet, feloldja a nyelvet, vidámmá és szellemessé tesz, bátorságot önt, szerelemittassá tesz, elfelejtet but és gondot és pillanatokra boldoggá teszi az embert. Azt akarjuk, hogy gyermekeink, kiket annyira szeretünk, szintén oly boldogok legyenek és azért őket is ivásra szoktatjuk. Az emberiség ma részeg kompánia. Német-, Francia- és Oroszországban épp oly mértéklenül isznak, mint Olasz-, Magyar-, Spanyol- és Angolországban.

És mit mond az exakt tudomány: a lélektan, a fiziológa, a kémia és az orvostudomány? Az alkohol ugyanolyan méreg mint az ópium, a morfium és más toxidok. Az alkohol a legveszedelmesebb méreg, biztosan és föltétlenül öl, nem mindjárt, hanem tíz-husz év múlva megtámadja az ember minden szervét: az agyat, a szívet a májat, a vesét és a gyomrot. Az alkohol az idegek és a sejtek mérge. És evvel megmagyaráztuk, hogy mért ideges az egész világ. Az egész világ iszik, tehát mindenkinek az idegei megzavarodnak, tulizgatottak. Iszik az apa és az anya, tehát a gyermekek is idegesek, noha még eddig nem ittak.

De az alkohol a sejtek mérge is. Minden korty sör, minden csöpp bor megöl néhány sejtet a testben. Igaz, testünk billió ilyen sejtből áll és azért 60 és 80 évig is élhetünk, ha olyan szerencsés konstitúciónk van, hogy ma az agyban, holnap a gyomorban, holnapután a lábban, azaz mindig a test más-más részeiben hal el néhány sejt. De ha a mindennapi ivás következtében a sejtpusztítás csak egy szervben lép fel, pl. a vesében, a szívben vagy a gyomorban, akkor vese-, szív- vagy gyomorbetegek leszünk és tíz év alatt elpusztulunk. Ez az oka annak, hogy annyi fiatal ember hal meg 34-40 éves korában. Gondolkozzunk csak egy kicsit és meglátjuk, hogy milyen nagy a halandóság. Kérdezzük csak, hogy hol vannak iskolatársaink és remegéssel fogjuk konstatálni, hogy ezeknek alig él már a hatodrésze. Ezt pedig csak a mindennapi ivás okozta.

Minden faluban, minden városban több özvegyasszony van, mint özvegyember, mert az asszonyok ritkábban és kevesebbet isznak, míg a férfiak naponta isznak, m. p. mindig csak kelt vagy főtt italokat, és sohasem az egészséget megtartó és isteni adományt: a vizet.

Egy kiváló angol államférfi azt mondja, hogy szesz italok által több ember megy tönkre, mint a háborúk, epidémiák, kolera és pestis következtében együttvéve. És igaza van, mert a hirtelen halálesetek szív- és agyszélhűdések, mind az alkohol következménye.

Az alkohol fogékonnyá teszi a ivót és családját minden betegségre, a szervei kevésbé ellenállóképesek, innen a tuberkulózisok, epileptikusok nagy száma olyan házakban, hol sokat isznak. Az alkohol legfőbb oka a szegényedésnek, a nyomorúságnak és az emberiség degenerációjának.

Kötelessége tehát minden művelt embernek, ki szíven viseli a jövő emberiség sorsát, mindent megtenni, hogy embertársait az alkoholélvezett káros voltáról felvilágosítsa.

H. S.

Allandó fogműterem.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász állandó fogműterme
Tapolcán, Eibeschtz-szálloda.

TAPOLCAN tartózkodik **Julius**
hónap kivételével minden hónap
20-tól 27-ig bezárólag.

Készít minden a műfogászat
körébe vágó műveleteket.
Jótállás az összes műveletekért.

Étvágy hiány.

Emésztési zavarok

legkönnyebben megszüntethetők a

ROHITSI TEMPLOMFORRÁS

rendszeres használata által.

Idültebb bajoknál azonban a
STYRIA-FORRÁS használandó.

Főraktár Magyarország részére:
HOFFMANN JÓZSEF, Budapest, Batory-u. 8.

Egy Ramzon féle

8-as gözcséplő garnitúra

Nagyvázsonyban (Veszprém megye)

Z.-nél eladó.

Skublics Izabella férj. v. Kapy
Miklósné urnó ezer katastrális holdat
kitevő

puszta-dörögdi birtoka eladó.

Vételi feltételek megtudhatók az
eladással megbízott **dr. Bárdió**
Ferenc kir. közjegyzőnél Szombathely, Kőszegi-utca 27.

Ügynökök nem díjaztatnak.

Hirdetmény.

Tapolca és Vidéke tejszövetkezet

alulírott felszámoló bizottsága közzé teszi, miszerint a Tapolca és Vidéke tejszövetkezet hat hónapon belül felszámol. Felhívtnak tehát a tejszövetkezet hitelezői, hogy követeléseiket ezen alatt idő **Csöndes József** tapolcai lakosnál jelentsék be, a tejszövetkezet adósait pedig, hogy tartozásukat három hónap alatt ugyanott lefizessék, mert ellen esetben a hitelezők követelése tekintetbe nem jön, az adósok pedig pereltetni fognak.

Tapolca, 1907. március 2.

A felszámoló bizottság:
Csöndes József. **Csigó Ferenc.**
Gschwentner Géza.

Kossuth Lajos-utca 25. szám alatt levő

házunk

eladó, esetleg bérbeadó.

Bővebbet a tulajdonosok

Huppán és Fogner.

Egy lakás

áll 3 szoba és mellékhelyiségből.

Szent István-utca 28. szám alatt

azonnal kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Tisztíts csak Globusz
fémtisztító kivonattal

A reször hölgyeknél csunya és eltorzító: Egyedüli biztos alapos eltávolítás gyökerestől mindenkorra a

„SZÖR VESZTO”
által. Ara korona 7---. Kérjen megismertetést (prospektust), mely ingyen, bérmetve zárt levélben küldetik. Rendelhető csak

Schmidek J. illatszertárában
Budapest, VI. Ó-utca 12

ELŐKERITÉS

Gleditschia, élősövény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll. Kitart 70-80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a leg több örökös áthatlan kerítés. Felőnyve meg az is, hogy egész majus közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemetek felásva jeles pincében tartatnak Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek előkerítés nem felel meg, szállíthatok sodronyszövetet, a legelőkélesebb gyártmány, olcsón 100, 150 és 200 cm széleset.

Szőlőtugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2-300 fűrtöt terem.

Szőlőültetvények

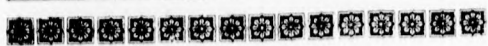
táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor és csemege faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtisza, dűsgyökerű példányok.

Delaváre

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként. Bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell, és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző

Bővebb leírást KÉPES ÁRJEGYZÉKET tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőbirtokos NAGY-KÁTA.
LEVELEZES MINDEN NYELVEN.

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyar Ezüst és Fémáru Gyár gyártmányainak raktára.

Kávéházi és vendéglői berendezési cikkek-ből, mindennemű alpacca és ezüst tárgyak-ból, és evő eszközökből nagy választék.

PONGRÁCZ LAJOS

üveg, porcellán, kép, tükör és lámpa-áru üzletében,

TAPOLCZA, Kardos-féle ház.

Ugyanott mindennemű üveg, porcel-lán, kép, tükör és lámpaáruk melyen leszállított áron kaphatók.

Nagy választék étkező készletekből, to-vábbá kávé, teás- és üveg-szervizekből.

Épület üvegezés jutányos áron.

Husvét ünnepek előtt való 5 napi bevételből 3% a tapolczi kórház-alap javára!

Ugyanitt egy fiu tanoncnak felvétetik.

Eladó ház

Kisfaludi-utca (vásár-tér) 11. számú

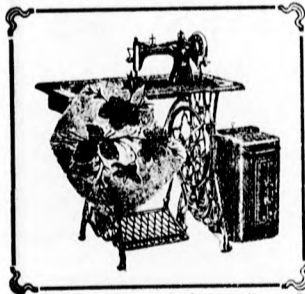
H Á Z

mely áll 2 szoba, 1 bolti helyiség, konyha és kamarából, szabad kézből eladó.

Vajda Sámuel

gazdasági, szőlészeti és varrógépek kereskedése és raktára TAPOLCZA. (Zalamegye.) Kossuth Lajos-utca

Eredeti gyártmányok karikahajós varrógép. Central BOBIN varrógép, hosszú hajós Singer gép, Minerva varró-gép, és ezekhez szükséges összes alkatrészekből raktárt tartok. Beszerezhetők nálam a mai kor igényeinek

minden tekintet-ben megfelelő varrógépek, melyek mindegyiken a szép és kifogástalan varrason kívül még a divatos műhímzés, monogram-m hímzés, ajzór szegély és áttört munkák, applikációk is ve-gezhetők. Mind-ezen munkákból díjmentes és alapos

oktatást adok minden gépvezetőnek saját lakásán. Gazdasági gépekből beszerezhetők nálam a jelen-kor legjobb cseplőgépei és benzinmotorai, továbbá vető és daráló gépek, egy és több vasú ekék és permeterzők, valamint más kisebb gazdasághoz szük-séges gépesszerek.

Minden eladást a legkedvezőbb fizetési feltételek és jótállás mellett eszközölök.

Varrógépek és írógépek javítását elfogadom jót-állás mellett.

Egy használt zongora

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Nagymennyiségű

bükkfa-keréktalp

kapható

Frank Bernátnál, Tapolczán.

Szőlőkaró-eladás.

Nagyobb mennyiségű hasított és faragott tölgyfa-karó, ugyszintén faragott tölgyfa czölöp, ezenkívül szép tűzifa, hasáb és gömbfa kerül folyó év tavaszán zalacsányi erdőmön eladásra.

A karó 2 méter hosszú és kellő vastagsággal bír. Ennek 1000 drbja az erdőn átvéve 52 korona, a zala-csányi állomásra szállítva pedig 58 korona.

Bővebbet Fischer Ignác erdőtulajdonosnál, Nagykanizsán.

Urodalmak és tehenészetek figyelmébe

T E J E T

korlátlan mennyiségben előnyös árak es feltételek mellett megvesz

Erdős Gyula

fűszer és vegyeskereskedő, TAPOLCZÁN.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámjából,

Fris sertés-hus. I. rendű sertés-zsir, hár és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

Nagyban és kicsiben.

A nagym. belügyminiszterium 73598/IV. 1903. B M, illetve 2150/904. IV. B. számú körrendeletének megfelelően berendezett, kisebb és nagyobb gazdasági gépekhez és malom-berendezésekhez szükséges

MENTŐSZEKRENYEK

kaphatók

Vajda Sámuel

gépraktárában, TAPOLCZÁN.

Ugyanott vízmentes ponyvák is kaphatók.

Értesítem a tisztelt husvásárló kö-zönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

Marhahus:

- I. rendű leveshus . . . . . 68 kr.
- pecsenye husok . . . . . 72 „
- II. rendű leveshus . . . . . 64 „
- szegyhús . . . . . 60 „

Borjuhús:

- eleje . . . . . 70 kr.
  - hátulja . . . . . 80 „
- az árak nyomtatékkal együtt értendők.

Hirsch Dávid mészáros.

Tapolca, (főtér.)

Balaton-Almádi szőlőgazdaságomban

saját amerikai szőlőtelepemen termelt több százezer

amerikai vessző, ojtvány és európai vessző, eladó.

Kivánatra árjegyzékkel, esetleg min-tával szolgálok.

Suly László

szőlőbirtokos, Veszprém.

Ugyanott York-shyre-i malacok 9-12 kaphatók.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkeze-léshez szükséges gépekből u. m. permeterzők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lampák — továbbá a leg-nagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok min-dennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK,

TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, stb. stb.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

MAGYAR KERESKEDELMI RESZVÉNY-TÁRSASÁG.

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége, BUDAPEST.